

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Crespin, François

Brvxellæ, 1652

Dvbivm V. quotupliciter accipiatur Accidens in Genere, & quæ illius
definitiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95346)

dicabile pertinent, ergo calor, frigus, & quodlibet Proprium Physicum terminative pertinet ad hoc prædicabile. Consequentia claret. Minor probatur ex præmissis Dub. 2º & 4º. Notari tamen debet, hoc non esse proprie pertinere ad hoc prædicabile, sed esse terminum illius dumtaxat, quod ad hoc prædicabile proprie pertinet.

DCCLXV. Obijcies tamen contra 1ºam partem Resolutionis: Proprium Physicum necessario competit & emanat à suo subiecto, ergo de illo prædicatur necessario, ac per consequens pertinet ad hoc prædicabile.

DCCLXVI. Respondeo 1º distinguendo 1ºam consequens: ergo de illo prædicatur necessario necessitate opposita contingentia 5º prædicabilis, quod hic requiritur, nego consequentiam: necessitate opposita separabilitati naturali, concedo consequentiam, sed hoc non sufficit, ut aliquid dicatur huius prædicabilis; sed requiritur ut ita sit affixum suo subiecto, ut semper necessario & immutabiliter illi conveniat, id est, ita ut nec per Deum ab eo realiter separari possit, nec per mentem de eo, salva illius essentia, negari; quod Proprio Physico non convenit. Sic patet ad 2ºam consequens.

DCCLXVII. Respondeo 2º distinguendo Antecedens, Proprium Physicum necessario emanat à suo subiecto emanatione & fluxu reali, concedo Antecedens; verum sicut hæc emanatio & fluxus realis facit illud à subiecto realiter separabile, ita impedit quò minus sit prædicabile necessario, modo ad 4ºam prædicabile requisito: emanatione & fluxu rationis, nego antecedens; hæc autem emanatio & fluxus rationis requiritur, quia illa sola facit Proprium re & ratione negante à subiecto inseparabile.

D V B I V M VII.

An Prædicationes Proprii Metaphysici sint æternæ veritatis.

DCCLXVIII. A Ntè Resolutionem Suppono, illam prædicationem

DISPUTATIO OCTAVA

De Accidente.

D V B I V M I.

Quotupliciter accipiaturs Accidens in Genere, & qua illius definitiones.

RESOLUTIO I.

DCCLXXIII. D Ico 1º Accidens dupliciter accipi potest: 1º. latè pro omni eo, quod est extra essentiam alicujus, sive sit substantia, sive Accidens, ut v.g. animal respectu rationalis, & è contrà inferius respectu superioris, aureum respectu calicis, &c. 2º. stricte pro omni eo, quod subiecto contingenter advenit, accipiendo ly contingenter prout necessario, ita suprà explicato, ut sit illud, quod nec re, nec ratione negante à subiecto separari potest salva subiecti essentia, opponitur.

nem sive propositionem diel æternæ veritatis, in qua copula absolvitur à tempore; id est, quæ independentèr à quocumque tempore determinato, præsentis scilicet, præteriti & futuro, imò & independentèr ab existentia reali prædicati & subiecti, est vera, ut *homo est animal*. Ratio autem est, quia similes propositiones dicunt infallibilem & ita necessariam connexionem prædicati cum subiecto, ut nullà vi, etiam intellectus negantis, impediri possit, salva manente subiecti essentia. Hoc supposito sit

RESOLUTIO I.

DCCLXXIX. D Ico 1º prædicationes Proprii Metaphysici sunt æternæ veritatis. Probatur, quia in eis copula absolvitur à tempore, modo explicato: idem dic de prædicationibus Proprii Physici sumpti pro aptitudine & convenientia, quam subiectum dicitur ad illud naturaliter habendum; quia ut sic est Proprium Metaphysicum, ergo, &c.

RESOLUTIO II.

DCCLXX. D Ico 2º prædicationes Proprii Physici, sumpti pro termino antè dictæ aptitudinis, non sunt æternæ veritatis.

DCCLXXI. Probatur, quia in illis copula non absolvitur à tempore modo explicato: non enim omni tempore verum est dicere, *ignis est calidus*, quod maximè patet, ex casu, quo Deus, ut potest, omnem calorem ab igne separaret.

CORROLARIUM.

DCCLXXII. C Olliges ex dictis, huius axiomatis, *Qui tollit proprietates, tollit essentiam*, hunc esse sensum, qui tollit proprietatem Physicam, naturaliter tollit essentiam Physicam: qui Metaphysicam, id est, qui negat proprietatem Metaphysicam de essentia Metaphysica, tollit, id est, negat essentiam Metaphysicam.

RESOLUTIO II.

DCCLXXIV. D Ico 2º Accidens variè à Porphyrio definitur.

DCCLXXV. Prima Accidentis definitio: Accidens est, quod potest adesse & abesse sine subiecti corruptione, id est, sine destructione essentia Metaphysica subiecti, ut sic generaliter comprehendas mortem respectu hominis, combustionem respectu domus, albedinem respectu cygni, & hoc modo sufficienter differt à Proprio, quod abesse nò potest à subiecto (puta per negationem mentalem, ex dictis Disp. 7. num. 761. alioqui clarum est posse per præcisionem) sine destructione essentia Metaphysica subiecti. Hinc patet contra P. Hurtadum, non esse à Porphyrio traditam ineptam definitionem Accidentis; item contra PP. Arriagam & Oviedum prædictâ definitionem 4ºam & 5ºam prædicabile non comprehendendi.

DCCLXXVI. Secunda: Accidens est, quod eidem inesse potest, & non inesse, puta modo statim dicto.

DCCLXXVII. Tertia: Accidens est, Quod neque Genus est, neque Species, neque Differentia, neque Proprium, ut in re subjecta semper inhaeret, puta inhaerentia latè sumptà, quā aliquid est contingens, & non essentialiter aut Proprium.

DCCLXXVIII. Præterea dividit Porphyrius Accidens in separabile & inseparabile; hoc est, quod difficulter, & plerumque non nisi supernaturaliter, à subjecto, sine illius corruptione, separari potest, ut calor ab igne: illud verò quod facile, ut calor ab aqua: sed hæc divisio non est Accidentis Logici supra definiti, nam omne Accidens Logicum facile potest per mentem à subjecto separari; bene Physici, quod subjecto realiter inhaeret, & à subjecto realiter separari potest.

DVBIVM II.

Quid sit Accidens s^{um} prædicabile, & quid materiale ejus significatum.

DCCLXXIX. **A**ntè Resolutionem Suppono 1°, in Accidente Logico supra definito posse tria spectari. 1um est entitas ipsius. 2um ordo seu relatio contingentie ipsius ad subjectum. 3um ejus Universalitas.

DCCLXXX. Suppono 2°, formale significatum Accidentis 3ⁱ prædicabilis esse accidentaleitatem, sive 1^{am} intentionem formalem accidentis dantem ut quo, posse prædicari ut quod, modo statim dicendo, pro quo sit

RESOLUTIO I.

DCCLXXXI. **D**ico 1°, Accidens, ut est s^{um} prædicabile, est unum, &c. aptum prædicari de multis purè in quale contingenter. Per ly contingenter, excludit Proprium, & cætera prædicabilia; includit verò, tam Accidens Physicum, quam Logicum contingens.

DCCLXXXII. Obijciens tamen, Universale est prædicabile de multis essentialiter, ergo male definitur Accidens, prædicabile unum, &c. Aptum prædicari de multis accidentaliter, sive purè in quale contingenter, probatur, quia Accidens s^{um} prædicabile est s^{um} Universale; Universale verò est aptum prædicari de multis essentialiter.

DCCLXXXIII. Resp. 1° retorquendo argumentum in Proprium, in quo non pugnat, esse prædicabile essentialiter, & tamen purè in quale, sive accidentaliter, ergo nec pugnat in Accidente, esse prædicabile essentialiter & contingenter.

DCCLXXXIV. Respondeo 2° distinguendo antecedens: Universale est prædicabile de multis essentialiter, ut quodlibet tale Universale, nego antecedens; ut Genus, Species & Differentia, concedo antecedens: licet enim animal ut animal sit sensitivum essentialiter, non est tamen sensitivum essentialiter ut tale animal v.g. ut rationale vel irrationale; quia talitas illa, nec includit, nec includitur in animali; sed illi accidit pro ratione compositi Metaphysici, ad quod contrahit animal: sic similiter, licet Universale ut Universale, sit prædicabile de multis essentialiter, non est tamen prædicabile de multis essentialiter ut tale Universale, nisi talitas

id ex ratione Propria (ut contingit in tribus 1^{is} prædicabilibus) habeat; nam illa talitas est omnino extrinsecum conceptum formalem Universalis in Genere, & sumitur ex modo, quo se habet natura Universalis ad essentiam Universalium individuum, de quibus apta est prædicari, ut ostensum est Disp. 3. Dub. 2°. pro tribus primis Universalibus; vel ad subjecta, quæ afficiunt, pro Proprio & Accidente.

RESOLUTIO II.

DCCLXXXV. **D**ico 2°: materiale significatum 5ⁱ prædicabilis est omne prædicatum dicens contingentem ordinem ad subjectum; sive sit Accidens Physicum, sumptum pro omni eo, quod est in subjecto inhaerentis, & oppositum substantiæ, ut albedo; sive sit Logicum contingens, de quo supra.

DCCLXXXVI. Probatur: tum quia particulas has, adest vel abest, inest vel non inest; explanans Porphyrius, dicit eas accipiendas non esse de inhaerentia vel absentia propriè dicta, quæ convenit Accidenti strictè sumpto & Physico; sed de connexionione vel absentia contingentem in communi, & indifferentem ad realem & propriè dictam, rationis & impropiè dictam: tum quia prædicabilia diversificantur ex diversitate modi, quo se habet natura Universalis ad essentiam Universalium Individuorum, de quibus apta est prædicari, ut diximus, nullā habita ratione entis secundum se.

DVBIVM III.

An accidens sit s^{um} prædicabile sumptum in concreto, an in abstracto.

DCCLXXXVII. **A**ntè Resolutionem Suppono, dubium procedere de definito quod & accidentali sive materiali in definitione Accidentis, ut v.g. de calido, relativo, &c. an ut calidum, relativum, &c. an ut calor, relatio, &c. sit s^{um} prædicabile. Hoc supposito, sit

RESOLUTIO I.

DCCLXXXVIII. **D**ico 1°: Accidens ut sic sumptum, non potest esse prædicabile in concreto.

DCCLXXXIX. Probatur, quia in concreto non est aptum prædicari de multis purè in quale contingenter; sed s^{um} prædicabile debet esse tale, ergo, &c. Probatur major, quia in concreto omnia prædicantur ut eadem, nihil ut Accidens aut contingens, ergo, &c. Assumptum patet ex præmissis, Disp. 3^a 4^a & 5^a.

DCCLXXX. Confirmatur, album v.g. in concreto importat ea omnia confusè, de quibus aptum est affirmari; sed illa non sunt apta affirmari de seipsis accidentaliter contingenter, ergo, &c. Pro Solutione objectionum vide Disp. 3. Dub. 2.

RESOLUTIO II.

DCCLXXXI. **D**ico 2°: Accidens ut sic sumptum, est s^{um} prædicabile in abstracto. Est contra Suarez, Conimbricenses, &c. DCCLXXXII. Probatur. Album v.g. aliquo sensu est